

**Strateški plan djelovanja
za razdoblje od 2020. do 2023. godine
(ožujak 2020. godine)**

Zagreb, ožujak 2020.

I. UVOD

Udruga «Na drugi način» je nevladina, neprofitna udruga građana sa sjedištem u Zagrebu, a djeluje na području Republike Hrvatske od 2004. godine. Osnovali su je profesionalci humanističkih profila educirani za rad s ljudima svih dobnih skupina na Osnivačkoj skupštini održanoj dana 05. 04. 2004. godine. Članovi udruge su stručnjaci koji uz svoju bazičnu edukaciju imaju završene dodatne edukacije na području rada s djecom, mladima i obitelji. To su socijalni radnici, psiholozi, pedagozi, pravnici, liječnici, defektolozi, profesori, odgajatelji koji rade u centrima za socijalnu skrb, školama, vrtićima, zdravstvenim institucijama te visokoškolskim ustanovama.

II. ANALIZA STANJA

Svrha udruge „Na drugi način“ je pružanje psihosocijalne i pedagoške podrške djeci, mladima te biološkim i posvojiteljskim obiteljima s ciljem promicanja, razvitka i unapređenja kvalitete življenja i zaštite mentalnog zdravlja pojedinaca, obitelji i zajednice te promicanja odgovornog roditeljstva i osnaživanja bioloških i posvojiteljskih obitelji kroz različite oblike rada i aktivnosti.

Udruga okuplja profesionalce humanističkih profila educiranih za rad s ljudima svih dobnih skupina: socijalne radnike, pedagoge, psihologe, pravnike, liječnike, defektologe, učitelje, profesore, odgajatelje, novinare i druge fizičke i pravne osobe zainteresirane za unapređivanje kvalitete življenja i zaštite mentalnog zdravlja djece, mladih i obitelji te promicanja odgovornog roditeljstva.

Tijekom 15 godina postojanja Udruga je razvijala više značajnih projekata od kojih je najznačajniji psihoedukativni grupni program podrške posvojiteljskim obiteljima prije, tijekom i nakon posvojenja koji se kao jedini program takve vrste u Republici Hrvatskoj provodi kontinuirano već 15 godina. 2014. godine Obiteljski zakon RH uvodi obaveznu pripremu za posvojenje, čemu je doprinijela aktivnost i zalaganje udruge „Na drugi način“ Od 2015. godine program stručne pripreme za posvojenje „Roditelji na drugi način – Škola za posvojitelje“, udruge „Na drugi način“ provodi se na cijelom području Hrvatske pod stručnim vodstvom educiranih i licenciranih voditelja – osim u Zagrebu, u Podružnicama Obiteljski centar u Sisku, Splitu, Senju, Osijeku, Rijeci, Čakovcu, Varaždinu, Šibeniku, Požegi, Bjelovaru, Vukovaru i Karlovcu.

Iako je posljednjih godina u Hrvatskoj tematika posvojenja počela zaokupljati interes javnosti, znanstvenika i stručnjaka, javnost još uvijek nije adekvatno informirana o istraživanjima i rezultatima istraživanja na tom području.

Posvojenje je poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi koji posvojiteljima omogućuje roditeljstvo i osnivanje obitelji, a djetetu odrastanje i odgoj u sigurnom obiteljskom okruženju. U Hrvatskoj se godišnje posvoji oko stotinu djece, a posljednje tri godine zaključeno je oko 80 posvojenja godišnje.

U Hrvatskoj je u posljednje 3 godine zabilježeno smanjenje broja posvojene djece te je potrebno unaprjeđivati i razvijati izvaninstitucionalne oblike usluga pružanjem podrške i osiguravanju stabilnog, sigurnog i poticajnog okruženja potrebnog za zdrav i skladan razvoj djeteta.

Različita istraživanja i iskustva iz prakse pokazuju da je za realizaciju posvojenja u najboljem interesu djeteta od izuzetne važnosti osigurati kvalitetnu stručnu podršku posvojiteljima u svim fazama zasnivanja posvojenja. Dostupnost sustava podrške posvojiteljskim obiteljima prije i nakon zasnivanja posvojenja važna je kako bi se olakšao proces prilagodbe i umanjili rizici smještaja djeteta u posvojiteljsku obitelj te eventualni raspad posvojiteljske obitelji. Mnogi posvojitelji uočavaju nedostatak sustavne podrške te nedostatak kompetentnih stručnjaka kao najveće izazove s kojim se moraju nositi nakon posvojenja. Iako zakonodavni okvir u HR propisuje obaveznu stručnu pripremu za posvojenje i pomoć i potporu posvojiteljskim obiteljima nakon zasnivanja posvojenja, propisane zakonske odredbe nisu do sada u dovoljnoj mjeri zaživjele u praksi niti rezultirale razvojem cjelovitog sustava podrške koji bi mogao na kvalitetan i dostupan način odgovoriti na različite potrebe posvojiteljskih obitelji. U Hrvatskoj još uvijek postoji veliki nedostatak različitih kvalitetnih programa podrške kakvi postoje u mnogim razvijenijim zapadnim društvima gdje se uspješno implementiraju već dugi niz godina kroz nevladine udruge.

U predstojećem razdoblju udruga „Na drugi način” i nadalje će razvijati različite usluge posvojiteljskim obiteljima, pri čemu će preuzeti aktivniju ulogu u identificiranju potrebnih vrsta podrške posvojiteljskim obiteljima te umrežavanju usluga usmjerenih na kvalitetno zadovoljenje potreba posvojenog djeteta i jačanje roditeljskih kompetencija posvojitelja.

Pri razvijanju efikasnih modela podrške za posvojiteljske obitelji i kreiranju i provedbi programa podrške Udruga se rukovodi iskazanim potrebama od strane samih korisnika. Pružanje podrške bazira se na suradničkom odnosu između posvojitelja i stručnjaka, na uvažavanju stavova posvojenika i svih članova posvojiteljske obitelji te na antidiskriminacijskim standardima i uvažavanju različitosti.

U predstojećem razdoblju Udruga „Na drugi način” zalagat će se za definiranje standarda i uključivanje što više sudionika u pružanje podrške posvojiteljskim obiteljima na lokalnoj i državnoj razini te će u tom kontekstu imati ključnu ulogu.

Kako bi u praksi zaživjeli kvalitetni programi podrške, nužno je provoditi sustavna istraživanja kojima će se prepoznavati specifične potrebe posvojiteljskih obitelji. Također, s obzirom da kvaliteta pojedinih programa podrške uvelike ovisi o stručnoj kompetentnosti stručnjaka koji vode program, Udruga će i nadalje ulagati napore u kvalitetnu izobrazbu stručnjaka u ovom području te doprinositi stručnom i znanstvenom razvoju ovog područja profesionalne prakse socijalnih radnika i drugih pomažućih profesija.

U tom kontekstu, a imajući na umu i činjenicu kako pitanje posvojiteljske pripremljenosti postaje sve aktualnijim zbog niza razloga (osobina ličnosti adoptivnih roditelja i djeteta, posebnih problema koji prate posvojenje, iskrivljenih pojmova o posvojenju koji su prisutni u društvu, specifičnih potreba i razvojnih potreba posvojene djece, poteškoća vezanih uz posvojenje i odgoj posvojenog djeteta), Udruga „Na drugi način” provodit će aktivnosti s ciljem unapređivanja posvojenja kao jednog od najprimjerenijeg oblika skrbi djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i sustavnog osposobljavanja stručnjaka centara za socijalnu skrb i ustanova za djecu za djelotvorniji rad s potencijalnim posvojiteljima i djecom.

Stjecanje cjelovitog znanja i razumijevanja ključnih spoznaja i najnovijih saznanja vezanih uz tematiku posvojenja doprinijet će unapređenju zaštite djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i unapređenju obiteljskog odgoja i roditeljstva kao i unapređenju postupka posvojenja u RH.

III. DJELOVANJE I POSTIGNUĆA OD 2004. DO 2019. GODINE

Članice udruge započele su s radom 2004. godine. U proteklih 15 godina provedeno je nekoliko značajnih projekata od kojih je najznačajniji program Edukacije i pripreme (potencijalnih) posvojitelja - „Škola za posvojitelje“ „Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja među vršnjacima“ te «Kreativna radionica za djecu i roditelje» i „Roditelji zauvijek“ - program podrške tijekom i nakon razvoda braka.

U rujnu 2005. godine, nakon pripremnih aktivnosti i izrade programa rada, započela je s radom «Edukacija i priprema (potencijalnih) posvojitelja - Škola za posvojitelje» - psihoedukativni grupni program podrške posvojiteljskim obiteljima prije, tijekom i nakon posvojenja koji se kao jedini program takve vrste u Republici Hrvatskoj provodi kontinuirano već 15 godina. Na inicijativu polaznika pokrenut je forum «Školica» na internetu: www.skolica.ipbfree.net. Kako su svi polaznici izrazili želju za daljnjim druženjem, osnovan je Klub posvojitelja, a sastanci su se održavali svaku prvu subotu u mjesecu u prostorijama CEKIM Maksimir.

Od 2015. godine program se provodi na cijelom području Hrvatske pod stručnim vodstvom educiranih i licenciranih voditelja, osim u Zagrebu, u Podružnicama Obiteljski centar u Sisku, Splitu, Senju, Osijeku, Rijeci, Čakovcu, Varaždinu, Šibeniku, Požegi, Bjelovaru, Vukovaru i Karlovcu.

U svibnju 2005. godine započelo je s radom Savjetovalište za djecu, mlade i obitelj. Savjetovanje su provodili stručnjaci različitih profila, članovi udruge, ovisno o problemu sa kojim se obrate klijenti. Savjetovalište je pružalo pomoć i podršku obiteljima i članovima obitelji u rješavanju psihosocijalnih problema koji se manifestiraju kroz komunikacijske poteškoće roditelja i djece, bračnih partnera, odgojne poteškoća roditelja te smetnje u ponašanju i socijalne integracije djece i mladih.

Od 2005. godine udruga je u suradnji sa OŠ Vladimira Nazora, u prostoru navedene škole, provodila program “Škole za mlade”. U program su bila uključena djeca u dobi od 14-15 godina, učenici 8. razreda, počinitelji nasilja među vršnjacima. U suradnji s Centrom za socijalnu skrb i ODO više godina se provodio program „Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja među vršnjacima“, a provodili su ga stručnjaci, članovi udruge koji uz bazično obrazovanje imaju dodatno obrazovanje za rad s djecom i mladima.

Članovi udruge redovito aktivno sudjeluju u radu seminara i konferencija u zemlji i inozemstvu koje se bave problematikom djece i obitelji te problematikom posvojenja.

Ostvarena je kontinuirana suradnja sa Društvom Naša djeca, Centrom za kulturu i informacije Maksimir, Gradskom četvrti Maksimir, Forumom za slobodu odgoja, Centrom Dječja posla, Centrom za pružanje podrške obitelji Rastimo zajedno te Centrom za socijalnu skrb Zagreb. U provođenju programa udruga blisko i uspješno surađuje s: drugim udrugama, Centrima za socijalnu skrb, školama, dječjim vrtićima te domovima za djecu bez roditeljske skrbi.

Tijekom 2011. godine, u suradnji sa Zagrebačkom udrugom socijalnih radnika, članice udruge Vlasta Grgec-Petroci i Mirjana Marčetić Kapetanović provele su I. dvodnevni „Seminar za stručnjake socijalne skrbi – priprema za posvojenje“. Iz provedene evaluacije vidljivo je da je tema seminara bila dobra i vrlo zanimljiva većini sudionika. Zadovoljni su sadržajem predavanja i pripremljenošću voditeljica, a dobivene informacije sudionici će koristiti u svojem svakodnevnom radu te se od tada jednom godišnje kontinuirano organiziraju

edukacije stručnjaka socijalne skrbi kako bi se obuhvaćale nove informacije s područja posvojenja.

Tijekom 2013. u suradnji s Dječjim vrtićem Prečko proveden je dvodnevni seminar Edukacija stručnjaka u sustavu predškolskog odgoja u području posvojenja koji se odvijaju kontinuirano jednom godišnje.

Tijekom 2015. godine u sklopu programa „Priprema za posvojenje - podrška posvojiteljskim obiteljima“ provedena je edukacija voditelja programa stručne pripreme za posvojenje „Roditelji na drugi način - Škola za posvojitelje“ na kojoj je sudjelovalo 12 stručnjaka iz sustava socijalne skrbi, djelatnici Obiteljskih centara, tijekom 2017. educirano je još 16 voditelja programa, a 2019. 8 voditelja programa. Na taj način 34 socijalnih radnika i psihologa steklo je licencu za provođenje programa „Škole za posvojitelje“ te se program stručne pripreme za posvojenje Roditelji na drugi način- škola za posvojitelje provodi na području cijele Hrvatske. Tijekom 2015. godine u okviru programa „Priprema za posvojenje – podrška posvojiteljskim obiteljima“ proveden je stručni skup “Kako smo postali obitelj II” kojem je nazočilo 180 sudionika, a tijekom kojeg je predstavljen rad programa i njegovo 10 - o godišnje iskustvo, kako izvoditeljica, tako i korisnika programa. Nadalje, educirano je 60 stručnjaka zaposlenih u Centrima za socijalnu skrb (Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Sisačko – moslavačka županija, Splitsko – dalmatinska županija, Ličko – senjska županija, Primorsko – goranska županija, Međimirska županija, Varaždinska županija, Bjelovarsko - bilogorska županija, Osječko – baranjska županija), te je održan evaluacijski seminar.

Udruga je vrlo uspješno organizirala 7 stručno - znanstvenih skupova pod nazivom “Kako smo postali obitelj - Posvojenje dio moje priče” na kojem su sudjelovali stručnjaci sustava socijalne skrbi, zdravstva pravosuđa i odgoja i obrazovanja.

Udruga “Na drugi način” ostvarila je suradnju sa Studijskim centrom socijalnog rada, Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Odsjekom pedagogije i Odsjekom psihologije gdje su članice udruge, Vlasta Grgec - Petroci i Mirjana Marčetić Kapetanović sudjelovale kao pozvani predavači, mentori studentima u programu društveno korisnog učenja u sklopu kolegija psihologija posvojenja te kao mentori u izradi diplomskih radova na temu posvojenja. Udruga kontinuirano sudjeluje i provodi znanstvena i stručna istraživanja, te izdaje stručne i znanstvene članke iz područja posvojenja.

Tijekom 2015. Do 2019. godine, Udruga “Na drugi način” organizirala je edukaciju stručnjaka centara za socijalnu skrb i domova koji rade s posvojiteljskim obiteljima u trajanju od 3 dana, a 2015. objavila i promovirala prvog hrvatskog zbornika radova pod nazivom „Kako smo postali obitelj II – Posvojenje – Dio moje priče“ – 1. knjiga na temu posvojenja kojeg su napisale domaće autorice – predstavljanje zbornika održano je povodom obilježavanja međunarodnog dana obitelji na kojem je sudjelovalo 150 sudionika. Iste je godine izrađen i priručnik za voditelje programa Edukacije i pripreme (potencijalnih) posvojitelja – Roditelji na drugi način – Škola za posvojitelje. Nadalje, provedena je evaluacija i recenzija programa stručne pripreme za posvojenje „Roditelji na drugi način – Škola za posvojitelje“, nakon 10-godišnjeg provođenja, a rezultati pokazuju kako „Program u mnogim aspektima zadovoljava kriterije učinkovitih programa i sadržajno je teorijski postavljen u skladu s ciljevima programa. Posebne snage programa su jasna teorijska utemeljenost sadržaja, jasna struktura programa/radionica, interaktivne metode učenja kroz grupni rad, održavanje supervizija provoditelja programa te razvoj materijala za daljnju

implementaciju programa. Posljednje navedeno je posebno važno kako bi se osigurala vjerna implementacija programa u njegovoj daljnjoj diseminaciji.

Društveni kontekst u kojem živimo, posebice u području pitanja posvojenja djece i kompetentnog roditeljstva, pokazuje kako je potreba za programom „Roditelji na drugi način – Škola za posvojitelje“ opravdana, a evaluacije programa govore o visokoj razini zadovoljstva korisnika i visokoj procjeni korisnosti naučenog. O kvaliteti programa zasigurno govori i njegova održivost kroz duži niz godina.

Program „Roditelji na drugi način – Škola za posvojitelje“ ima veliki potencijal postati model programom u području posvojenja, odnosno u području jačanja kompetencija posvojitelja za stvaranje uvjeta za pravilan psihofizički, socijalni i emocionalni razvoj posvojene djece te razvoj kompetencija koje su roditeljima potrebne u važnoj ulozi koja je pred njima“.

U suradnji sa Studijskim centrom za socijalni rad provedeno je istraživanje i evaluacija programa pod nazivom „Doživljaj programa „Škola za posvojitelje“ – perspektive sudionika i voditeljica programa.

U suradnji s Odsjekom za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na temelju studentskog istraživačkog projekta društveno korisnog učenja u sklopu kolegija Psihologija posvojenja u akademskoj godini 2015./2016. na, pod mentorstvom Koraljke Modić Stanke i Vlaste Grgec-Petroci provedeno je istraživanje pod nazivom „Jesu li stručnjacima različitih profila koji rade s djecom/obiteljima potrebne edukacije na temu posvojenja?“.

2019. u okviru projekta „Priprema za posvojenje - podrška posvojiteljskim obiteljima“ koji je financijski podržalo Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Republike Hrvatske tiskan je 2. Zbornik radova na temu posvojenja kojeg su napisale domaće autorice pod nazivom “Posvojenje – različite perspektive, isti cilj”.

Aktivnosti Udruge do sada su novčano potpomogli Grad Zagreb, Gradski ured za zdravstvo, rad i socijalnu skrb, Gradski ured za obrazovanje, Zagrebačka županija, Reiffeisenbank, privatni donatori te Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja, međugeneracijske solidarnosti i Ministarstvo znanosti, prosvjete i športa, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Udruga potiče volonterski rad te ima jasno definiran plan rada volontera tijekom provedbe projekata. Provođenje određenog broja aktivnosti ne bi bilo moguće bez velikog volonterskog doprinosa članica i članova udruge te studenata socijalnog rada, psihologije i pedagogije. Izvještaj o volontiranju podnesen je Ministarstvu socijalne politike i mladih.

IV. VIZIJA, MISIJA, VRIJEDNOSTI

Vizija

Udruga „Na drugi način“ svojim djelovanjem teži ostvarivanju ravnopravnog i tolerantnog društva koje pruža jednake mogućnosti djeci, mladima i obitelji bez obzira na obiteljsku strukturu i njihovo prihvaćanje u široj društvenoj zajednici.

Zdrava obitelj, snažan pojedinac, jaka zajednica.

Misija

Misija Udruge „Na drugi način“ je promoviranje i unaprjeđenje obiteljskih vrijednosti, stvaranje pozitivnog i podupirućeg okruženja za posvojiteljske i biološke obitelji, podizanje kvalitete življenja djece, mladih, obitelji i zajednice te promicanje odgovornog roditeljstva.

Vrijednosti

Vrijednosti na kojima se temelji djelovanje Udruge „Na drugi način“ su:

- ravnopravno dostojanstvo,
- poštivanje ljudskih prava,
- poštivanje dječjih prava i participacije,
- poštivanje etičkih principa u radu
- suradnja, odgovornost i dijalog svih (su)dionika razvoja zajednice,
- informiranost, obrazovanje
- cjeloživotno učenje,
- tolerancija, uvažavanje različitosti
- izbjegavanje diskriminacije
- nenasilje,
- multidisciplinarnost,
- sloboda izbora.

V. CILJEVI STRATEŠKOG PLANA DJELOVANJA OD 2020. DO 2023. GODINE

Ciljevi su podizanje opće kvalitete življenja djece, mladih i obitelji, pružanje podrške potencijalnim posvojiteljima, posvojiteljima i posvojiteljskim obiteljima, sustavno osposobljavanje stručnjaka za djelotvorniji rad s potencijalnim posvojiteljima i posvojenom djecom, pružanje podrške pozitivnom roditeljstvu, kreativno korištenje osobnih potencijala u svrhu osobnog i općeg društvenog razvoja, poboljšanje kvalitete komunikacije i odnosa u obitelji, smanjenje nasilja u braku, obitelji, među generacijama, u društvu, podizanje javne svijesti o problemu posvojenja, zlostavljanja djece i mladih te nasilja u obitelji i među vršnjacima.

VI. STRATEGIJE DJELOVANJA

Udruga „Na drugi način“ će u provođenju ciljeva postavljenih Strateškim planom od 2020. do 2023. godine primijeniti sljedeće strategije djelovanja:

a) Aktivnosti udruge

Navedene ciljeve Udruga ostvaruje sljedećim aktivnostima: podizanje javne svijesti o aktualnim problemima (npr. posvojenje, nasilje u obitelji, među djecom) – kroz organiziranje javnih predavanja, tribina, okruglih stolova, seminara, stručnih skupova, tiskanjem brošura te izdavanjem stručnih radova i publikacija, individualno ili grupno savjetovanje za djecu, mlade i obitelj, bračno ili obiteljsko savjetovanje ili terapija, pružanje podrške posvojiteljskim obiteljima kroz individualni i grupni rad, stručnu pripremu budućih posvojitelja, kreativne radionice i aktivnosti kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, savjetovanje i edukacija roditelja, individualni i grupni rad s posvojenom djecom i djecom izloženom nasilju u obitelji, organiziranje i provođenje edukacija, treninga i supervizije za stručnjake iz Udruge te druge stručnjake koji rade s djecom, mladima u obitelji u centrima za socijalnu skrb, domovima za djecu, te sustavu odgoja i obrazovanja, zdravstva, pravosuđa.

b) Metode rada

Stručni pristupi i metode rada udruge su pravno, psihosocijalno i psihoterapijsko savjetovanje i informiranje, bračni, obiteljski i partnerski terapijski rad zasnovan na psihodinamskom i sistemskom pristupu te kognitivno-bihevioralnom modelu rada, individualni i grupni tretman djece, mladih i roditelja te pružanje individualne i grupne podrške svim članovima posvojiteljske trijade kao i raznolike metode učenja odraslih.

c) Raznolikost djelatnosti

Udruga „Na drugi način“ će u svrhu što uspješnijeg zadovoljavanja prepoznatih potreba korisnika te radi ostvarivanja postavljenih ciljeva, uz program financijskih podrški i putem samostalnog vođenja programa i projekata u suradnji s drugim dionicima u razdoblju od 2020. do 2023. godine provoditi programe i aktivnosti kojima je cilj unaprjeđivanje posvojenja, pružanje podrške posvojiteljskim obiteljima prije, tijekom i nakon zasnivanja posvojenja, sustavno osposobljavanje stručnjaka za djelotvorniji rad s potencijalnim posvojiteljima i posvojenom djecom. U skladu s navedenim udruga „Na drugi način“ planira realizaciju slijedećih programa i aktivnosti:

- 1. Edukacija i podrška posvojiteljskim obiteljima prije, tijekom i nakon posvojenja
Roditeljstvo na drugi način – podrška posvojiteljskim obiteljima**
 - „Edukacija i priprema potencijalnih posvojitelja – Škola za posvojitelje“ je edukativni grupni program stručne pripreme za posvojenje, a namijenjen je potencijalnim posvojiteljima koji su podnijeli zahtjev za obradu i posvojenje djeteta centru za socijalnu skrb ili o tome razmišljaju. Rad se odvija u malim grupama do 12 polaznika, a sastoji se od 13 radionica u trajanju 40 sati. Voditeljice programa su stručnjakinje s dugogodišnjim iskustvom u radu s posvojiteljskim obiteljima, magistra socijalnog rada i psihologinja. U provođenju programa sudjeluju i posvojitelji, naši korisnici, koji su završili program edukacije koji na najmanje 3 radionice iznose svoja iskustva te pomažu u pripremi trenutnih polaznika.
 - „Roditelji na drugi način“ je program podrške posvojiteljskim obiteljima kroz grupni rad koji se po potrebi kombinira s individualnim i obiteljskim savjetovanjem. Namijenjen je posvojiteljima djece predškolske, školske i adolescentne dobi koji žele unaprijediti roditeljske vještine i steći nova znanja o odgoju posvojene djece. Rad je organiziran u malim grupama do 12 polaznika, a sastoji se od 12 radionica u trajanju od 24 sata.
 - «Savjetovalište za djecu, mlade i obitelj» - pružanje podrške svim članovima posvojiteljskih obitelji i stručnjacima koji rade s djecom bez adekvatne roditeljske skrbi kroz individualno, osobno, telefonsko i e-mail savjetovanje.
 - Planira se uvođenje novih usluga koje će se provoditi u savjetovalištu kao odgovor na potrebe korisnika: kontinuirano savjetovanje od strane jedne educirane i stručne osobe koja poznaje tematiku posvojenja, obiteljsko psihoterapijsko savjetovanje, play terapija te obiteljska medijacija.

- **Tematska predavanja i radionice** – namijenjene potencijalnim posvojiteljima, posvojiteljima te stručnjacima koji se u svom radu susreću s posvojiteljskim obiteljima na teme kao npr.: zašto, kada i kako reći djetetu da je posvojeno, posvojenje starije djece, dijete i igra, važnost emocionalne veze između braće i sestara, strategije prevladavanja traume premještanja iz udomiteljske u posvojiteljsku obitelj, obitelji su različite, posvojeno dijete i škola, međunarodno posvojenje
 - **Knjižnica**
Od samog početka rada Udruga je pridavala značaj nabavi stručnih i znanstvenih te knjiga i slikovnica za djecu i mlade na temu posvojenja. Tako je nastala zbirka od 70-ak naslova vezanih za temu posvojenja koje mogu koristiti polaznici programa pripreme i podrške posvojiteljskim obiteljima. Tijekom navedevog razdoblja udruga namjerava obnavljati knjižni fond novim izdanjima.
- 2. Unaprjeđivanje znanja i kompetencija stručnjaka koji rade s potencijalnim posvojiteljima i posvojiteljskim obiteljima**
- **Edukacija stručnjaka sustava socijalne skrbi** koji rade s potencijalnim posvojiteljima i posvojiteljskim obiteljima kroz višednevne seminare s ciljem usvajanja osnovnih spoznaja, znanja i vještina potrebnih za rad sa svim članovima posvojiteljske trijade i razumijevanje ključnih teorijskih postavki i najnovijih saznanja vezanih uz tematiku posvojenja u svrhu unaprjeđenja zaštite djece te unaprjeđenja posvojenja, u svrhu unapređenja postupka posvojenja provest će se edukacija pod nazivom Procjena prikladnosti i podobnosti za posvojenje te će se pružati podrška stručnjacima zaposlenim u centrima za socijalnu skrb u postupku praćenja posvojenja.
 - **Edukacija stručnjaka sustava odgoja i obrazovanja, pravosuđa i zdravstva** koji rade s posvojiteljskim obiteljima i svim članovima posvojiteljske trijade kroz višednevne seminare s ciljem usvajanja osnovnih spoznaja, znanja i vještina potrebnih za rad sa svim članovima posvojiteljske trijade i razumijevanje ključnih teorijskih postavki i najnovijih saznanja vezanih uz tematiku posvojenja u svrhu unapređenja zaštite djece te unapređenja posvojenja.
 - **Edukacija stručnih radnika zaposlenih u bolnicama** za rad s biološkim majkama koje su u riziku za napuštanje djeteta/koje nisu spremne na roditeljstvo te senzibilizacija liječnika za rad s posvojiteljskim obiteljima kroz promotivne materijale, kraća predavanja...
 - **Organizacija stručnog skupa** u suradnji s centrima za socijalnu skrb, podružnica Obiteljski centar
 - **Edukacija voditelja programa** stručne pripreme za posvojenje „Roditelji na drugi način - Škola za posvojitelje“ kako bi se program stručne pripreme za posvojenje omogućio u svim dijelovima i regijama Hrvatske – planira se educirati 10 voditelja programa stručne pripreme u preostalim obiteljskim centrima koji do sada nisu bili uključeni u edukaciju. Udruga „Na drugi način“ godinama je bila jedino mjesto vrlo kvalitetne edukacije posvojiteljskih obitelji na području cijele države te su liste čekanja za uključivanje u program pripreme bile vrlo dugačke (na mjesto se čekalo i godinu i pola), a potencijalni posvojitelji iz raznih područja Hrvatske dolazili su na radionice svakog tjedna. Iako je danas ponuda programa pripreme veća, pritisak na

UDRUGU je i dalje velik te su liste čekanja dugačke (na mjesto se čeka i do godine dana!). Nerijetko polaznici čekaju i nekoliko mjeseci duže u želji da se uključe upravo u program udruge „Na drugi način“.

- **Supervizija voditelja** programa Roditelji na drugi način- Škola za posvojitelje kroz 3 ciklusa u trajanju od 4-6 susreta po 3-4 sata.

3. Izdavaštvo

- **izdavanje slikovnice za djecu** pod radnim naslovom **Zauvijek zajedno**. Slikovnica je namijenjena posvojenoj djeci najmlađe dobi, a pomoći će posvojiteljima u razgovoru s djetetom o posvojenju, te će se koristiti u radu s djecom u dječjim vrtićima, osnovnim školama, kreativnim radionicama i radionicama na temu prihvaćanje različitosti.
- **izdavanje stručnog priručnika** namijenjenog stručnjacima, studentima, posvojiteljima, ali i onima koje zanima tema posvojenja

4. Drugi programi podrške

Osim programa namijenjenih posvojiteljskim obiteljima udruga razvija i programe namijenjene roditeljima i djeci u riziku:

- **„Roditelji zauvijek“** - program podrške roditeljima tijekom i nakon razvoda braka
- **„Živjeti bez nasilja“**- program prevencije i tretmana nasilja među vršnjacima“ - grupni ili individualni tretman počinitelja nasilja među djecom i mladima

5. Suradnja i partnerstvo, volonterski rad

Pored navedenog Udruga «Na drugi način» planira realizaciju slijedećih aktivnosti:

- suradnja i partnerstvo sa srodnim udrugama, ustanovama koje se bave problematikom djece i obitelji – Dječja posla, Rastimo zajedno, Forum za slobodu odgoja, Centar za socijalnu skrb – Podružnica Obiteljski centar Sisak, Čakovec, Osijek, Karlovac, Split, Šibenik, Rijeka, Vukovar, Bjelovar...
- suradnja sa Studijskim centrom socijalnog rada, Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Odsjek pedagogije i Odsjek psihologije gdje članovi udruge sudjeluju kao pozvani predavači, terenski nastavnici studentima 2. godine socijalnog rada, te kao mentori u izradi diplomskih radova na temu posvojenja
- sudjelovanje i provođenje znanstvenih i stručnih istraživanja iz područja posvojenja
- sudjelovanje u radu seminara, stručnih skupova i konferencija koje se bave problematikom djece i obitelji
- edukacija stručnjaka iz Udruge te drugih stručnjaka koji se bave djecom i obitelji
- suradnja sa sponzorima i donatorima, tijelima državne vlasti te svima drugima koji mogu pomoći bolju realizaciju programa i unaprijediti rad Udruge
- organizacija stručnih skupova i okruglih stolova na temu posvojenja, zaštite prava djece i obitelji
- edukacija, supervizija i stručno usavršavanje stručnjaka u sustavu socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja i zdravstva koji se u svom radu susreću i rade s posvojenom djecom i obiteljima
- tiskanje brošura, letaka i promotivnih materijala

- tiskanje priručnika i radnih materijala za stručnjake koji rade s posvojiteljskim obiteljima, buduće posvojitelje, roditelje posvojene djece i posvojenu djecu i mlade
- senzibilizacija javnosti za temu posvojenja sudjelujući u različitim medijima i različitim aktivnostima
- poticanje volonterskog rada - planira se u provođenje aktivnosti uključiti volontere prema jasno razrađenom planu rada volontera: članica i članova udruge te bivših korisnika – polaznika programa pripreme za posvojenje kao i studenata socijalnog rada, psihologije i pedagogije. Planira se rad 20 volontera koji će utrošiti 600 sati rada u administrativne poslove, organizacijske poslove te pripremanje radnog materijala i prevođenje stručne literature. U provođenju programa sudjeluju i roditelji posvojene djece, naši polaznici, koji su završili program edukacije koji na najmanje 3 radionice iznose svoja iskustva te pomažu u pripremi trenutnih polaznika.

d) Raznolikost izvora financiranja i samoodrživost

U svrhu uspostavljanja dugoročne samoodrživosti te u svrhu unaprjeđenja raznolikih djelatnosti kao i održivog i neovisnog djelovanja, Udruga „Na drugi način“ nastavit će surađivati s nadležnim institucijama u gradu Zagrebu javljanjem na natječaje za financiranje programa te stvaranjem partnerskog odnosa s udrugama, ustanovama i lokalnim zajednicama te mogućim donatorima.

e) Razvoj sustava kvalitete

Udruga „Na drugi način“ djelovat će na postavljanju visoke razine profesionalnog rada koje je usmjereno na produbljivanje i širenje suvremenih teorijskih i istraživačkih spoznaja vezanih za tematiku posvojenja te definiranje standarda i unaprjeđenje sustava posvojenja u Hrvatskoj kroz razvoj efikasnih modela podrške za posvojiteljske obitelji. Ta visoka razina profesionalnosti osigurava se primjenom i osmišljavanjem različitih programa podrške za posvojiteljske obitelji kakvi postoje u mnogim razvijenijim zapadnim društvima u kojima se uspješno provode već dugi niz godina kroz nevladine udruge.

f) Razvoj partnerstava kroz međusektorsko povezivanje

Za ostvarenje postavljenih ciljeva Udruga će uspostavljati i razvijati programe i projekte u suradnji s javnim, poslovnim i neprofitnim, nevladinim sektorom, kao i s akademskom zajednicom.

g) Prijenos znanja

S obzirom da kvaliteta programa podrške posvojiteljskim obiteljima ovisi o kompetentnosti stručnjaka koji provode program, Udruga će nastaviti ulagati dodatne napore u kvalitetnu izobrazbu stručnjaka u području posvojenja te stručno i znanstveno razvijati ovo područje profesionalne prakse. Razvijanjem specijaliziranih programa izobrazbe na lokalnoj i regionalnoj razini Udruga će podržati prijenos i razmjenu znanja za stručnjake sustava

socijalne skrbi, zdravstva, pravosuđa te odgoja i obrazovanja kao i među organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

h) Javni utjecaj i vidljivost

Udruga „Na drugi način“ će svoje ciljeve provoditi daljnjim razvijanjem javnog utjecaja, na način da će stvoriti vlastitu javnu prepoznatljivost i prepoznatljivost javnog djelovanja, kao aktivan (su)dionik u procesima stvaranja javnog mijenja i senzibiliziranja javnosti na temu posvojenja te jačanja svijesti u zajednici o kvalitetnom pristupu posvojiteljskim obiteljima i senzibiliziranju javnosti te djece i mladih koji nisu posvojeni za navedenu tematiku kroz zagovaranje i zalaganje za unaprjeđenje sustava posvojenja te promicanje vrijednosti civilnoga društva.

VII. GODIŠNJI OPERATIVNI I FINACIJSKI PLANOVI

Udruga „Na drugi način“ će za svaku godinu trogodišnjeg plana donositi operativni plan u kojem će detaljnije utvrditi aktivnosti, rokove, strategije djelovanja, uvjete i kriterije za provedbu aktivnosti, potrebne resurse i ciljeve koji se time postižu. Aktivnosti predviđene operativnim planovima trebaju biti utemeljene u godišnjim financijskim planovima Udruge.

VIII. ANALIZA I VREDNOVANJE PROVEDBE

Na kraju svake godine trogodišnjeg plana Udruga „Na drugi način“ će izvršiti analizu aktivnosti i rezultata u prethodnoj godini i na temelju tih saznanja unaprijediti djelovanje i unijeti promjene/prilagodbe u operativnom i financijskom planu za narednu godinu.

Strateški plan djelovanja za razdoblje od 2020. do 2023. godine usvojen je na online sjednici Upravnog odbora Udruge „Na drugi način“ održanoj 30. ožujka 2020. godine.

